

การศึกษาความคล้ายคลึงและความต่างระหว่างแฟชั่น
กับสถาปัตยกรรมในยุคโมเดิร์นผ่านสิ่งห่อหุ้มและโครงสร้าง
The Study of Similarities and Differences Between Fashion
and Architecture in Modern Period Through Skin and Bone

สุขพัชชานันท์ ชาญพิฑูร / Sukpatchanan Chanpitoon¹

เชาว์วัฒน์ กิตติธรรกุล / Chaowat Kittitornkul²

Received: Feb. 24, 2025 Revised: May 8, 2025 Accepted: Aug. 4, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยเกี่ยวกับสิ่งห่อหุ้ม หรือภาษาอังกฤษในการวิจัยนี้เรียกว่า “Skin” และโครงสร้างหรือภาษาอังกฤษในการวิจัยนี้เรียกว่า “Bone” ของแฟชั่นและสถาปัตยกรรม โดยประวัติศาสตร์ของแฟชั่นและสถาปัตยกรรมอยู่ควบคู่กันมาอย่างยาวนานตั้งแต่อดีตกาลมาจนถึงปัจจุบัน จนเกิดผลงานของทั้งสองแขนงออกมามากมายไม่รู้จบ ซึ่งใช้ในการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในหลายปัจจัย การวิจัยนี้ใช้วิธีการเปรียบเทียบผลงานของทั้งแฟชั่นและสถาปัตยกรรมในยุคโมเดิร์น ด้านแฟชั่นสิ่งห่อหุ้มเปรียบเสมือนผ้าชนิดต่าง ๆ ที่นำมาใช้ปกปิดร่างกาย การออกแบบแฟชั่นมีอิทธิพลทางสังคมเป็นอย่างมาก สื่อถึงฐานะทางสังคมของผู้สวมใส่ โครงสร้างของแฟชั่น คือ ด้ายที่ใช้ยึดโยงเนื้อผ้าหลายชิ้นเข้าด้วยกันเป็นชุดหนึ่งชุด นอกจากนี้ยังมีการนำวัสดุของแข็ง

¹สาขาแนวความคิดในการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹Conceptual design, Faculty of Architecture, Silpakorn University

²สาขาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²Architecture Faculty of Architecture, Silpakorn University

เพื่อความสวยงามและแปลกใหม่ ส่วนสิ่งห่อหุ้มด้านสถาปัตยกรรมเปรียบเสมือนผนังของอาคารมีการใช้ผนังเพื่อแบ่งแยกการใช้งานภายในอาคาร และเป็นที่พักอาศัยปกป้องมนุษย์ทั้งกลางวันและกลางคืน ส่วนโครงสร้างนั้นใช้รับน้ำหนักและถ่ายเทน้ำหนักจากหลังคาสู่พื้นดิน เช่น เสา คาน โครงสร้างหลังคา เป็นต้น สิ่งสิ่งห่อหุ้มของทั้งแพชั่นและสถาปัตยกรรมมีกระบวนการหรือวิธีการเสริมความแข็งแรงให้กับเนื้อผ้า เพิ่มความสวยงามให้กับผลงานอย่างการพับ การจับจีบ การเย็บ และเพิ่มความสวยงามให้กับสถาปัตยกรรม เช่น การนำฟาซาดเข้ามาใช้บังแดดและเพิ่มการออกแบบเข้าไปเพื่อความสวยงามของอาคารหากมองจากภายนอก ซึ่งการออกแบบจากนักออกแบบทั้งแพชั่นและสถาปัตยกรรมเป็นไปตามแรงบันดาลใจและความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ โดยการวิจัยนี้จะสืบหาความคล้ายคลึงและความต่างของแพชั่นและสถาปัตยกรรมในขอบเขตสิ่งห่อหุ้มกับโครงสร้างจากกรณีศึกษายูคโมเดิร์น

คำสำคัญ : สิ่งห่อหุ้ม โครงสร้าง แพชั่นและสถาปัตยกรรม ยูคโมเดิร์น

Abstract

In this paper, the study of packaging is called “skin”, and that of structure is called “bone” of fashion and architecture in English. Fashion and architecture have coexisted for a long time, and their contributions are numerous from the past to the present, which are used to meet the needs of various human factors. This study adopted the method of comparing the works of modern fashion and architecture. In fashion, skin compares to different fabrics used to cover a body. Fashion design has great social influence and conveys the social status of the wearer. Fashionable bone is used to combine several pieces of yarns bound together into a set and uses physical materials to decorate so that the clothing becomes beautiful and novel. Building skin is similar to

the wall of a building, which is used to divide the use and residence inside the building and to protect human beings day and night, while the bone part is used to bear the weight and transfer the weight from the roof to the ground such as beams and roof structures. Among them, the skin of fashion and architecture has the process or method of strengthening fabric, which adds aesthetic feeling to works such as folding, pleating, and stitching. Moreover, the skin adds aesthetic feeling to architecture, for example, the use of facades provides sun shading and incorporates design elements serving to give aesthetic feeling to the architecture's exterior appearance. The designs both from fashion and architectural designers are in line with the inspiration and suitability of the environment. Through the research of this paper, the similarities and differences between fashion and architecture in skin and bone are discussed.

Keywords : Skin, bone, Fashion and Architecture, Modern period

บทนำ

แฟชั่นเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษว่า “Fashion” ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำนี้ว่า “สมัยนิยมหรือวิธีการที่นิยมกันทั่วไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง” เป็นการยอมรับจนเกิดเป็นค่านิยม มีกระบวนการเกิดภาษาใหม่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น โดยมากแล้วคำว่าแฟชั่นมักมีความหมายเกี่ยวกับการแต่งตัวหรือเครื่องแต่งกายที่ปกคลุมร่างกายของมนุษย์และเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มนุษย์ต้องการในการดำรงชีวิต (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554)

สถาปัตยกรรมราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำนี้ไว้ว่า “ศิลปะและความรู้เกี่ยวกับการออกแบบงานก่อสร้างที่ประกอบด้วยศิลปะลักษณะ”

ว่าด้วยการออกแบบสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ทั้งสิ่งก่อสร้างที่คนทั่วไปอยู่อาศัยได้และสิ่งก่อสร้างที่คนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554)

ความเชื่อมโยงระหว่างแฟชั่นและสถาปัตยกรรมมีความเกี่ยวข้องกันมาอย่างยาวนาน แต่ไม่ได้รับการตั้งข้อสังเกตมากเท่าใดนัก ซึ่งการสร้างสรรคผลงานของแฟชั่นและสถาปัตยกรรมนั้นออกแบบทั้งสองแขนงมีแนวคิดแปลกใหม่ส่วนมากจะได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งรอบข้างหรือนำเทคนิคเข้ามาใช้ในการดัดแปลงผลงานของตน แต่สิ่งที่มีการคำนึงถึงเดียวกัน คือ ผลงานที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม บางครั้งมีการหิบบิยมเทคนิคของกันและกันมารังสรรค์ผลงานตนเอง เช่น สถาปนิกนำความพลิ้วไหวของเนื้อผ้ามาสร้างอาคารที่มีความโค้งมนแต่ยังคงความแข็งแรงทนทานดั้งเดิม และแฟชั่นมีการนำวัสดุที่มีความแข็งอย่างลวดซ่อนอยู่ภายในเนื้อผ้าเพื่อเสริมความแข็งแรงของชุด (เหมรัมย์ฉวี ฉิมฉวี และจิรัชศักดิ์ เกื้อสมบัติ, 2563)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความหมายแฟชั่นกับสถาปัตยกรรม
2. ศึกษาความคล้ายคลึงและความต่างของแฟชั่นกับสถาปัตยกรรม

ยุคโมเดิร์น

ขอบเขตของการวิจัย

มุ่งเน้นศึกษาประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องในยุคโมเดิร์น โดยผ่านการวิเคราะห์ในขอบเขตสิ่งทอหุ้มและโครงสร้าง ซึ่งเกณฑ์การเลือกผลงานใช้รูปลักษณ์ของแบรนด์และนักออกแบบกับสถาปนิกที่มีผลงานเป็นที่รู้จักของผู้คนส่วนใหญ่ เพื่ออธิบายถึงความคล้ายคลึงและความต่างของแฟชั่นกับสถาปัตยกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. จุดกำเนิดของแฟชั่น

ความเคลื่อนไหวของแฟชั่นมีมาตั้งแต่สมัยอียิปต์ ก่อนคริสตกาลจากกลุ่มผู้นำหรือชนชั้นสูง ผู้ปกครองประเทศสมัยก่อนคือกษัตริย์ โดยชาวบ้านทั่วไปนิยมลอกเลียนแบบเครื่องแต่งกายตามชาววังแต่ปัจจุบันผู้นำแฟชั่นเปลี่ยนแปลงไป เกิดจากการรับอิทธิพลวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้ามา แฟชั่นมีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยจนกระทั่งก้าวเข้าสู่ยุคโมเดิร์น ในศตวรรษที่ 20 ผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้วงการแฟชั่นซบเซาลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ชายต้องอยู่ในชุดทหารเป็นส่วนใหญ่ ร่วมกับทรัพยากรที่ขาดแคลนในช่วงสงครามทำให้คนใช้เสื้อผ้าซ้ำ ๆ หรือซ่อมแซมเสื้อผ้าเองมากกว่าที่จะซื้อใหม่ หากจะพูดถึงการออกแบบแฟชั่น ถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่งในวิธีการของเสื้อผ้า ไม่ต่างจากศิลปะแขนงอื่น ๆ มากนัก สิ่งที่น่าสนใจคือทุกคนในสังคมล้วนได้รับอิทธิพลด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเสื้อผ้าหรือแฟชั่นค่อนข้างเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่จะไม่มีเปลี่ยนแปลงในรูปแบบภายนอกมากนัก เมื่อระยะเวลาผ่านไปการเปลี่ยนแปลงภายนอกผู้คนจะเริ่มสังเกตเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างชัดเจน และมีความใกล้เคียงกับปัจจัยในการออกแบบของสถาปัตยกรรม (เหมรัศม์ นิมนวี และจิรัชศักดิ์ เกื้อสมบัติ, 2563)

ภาพที่ 1 แฟชั่นผู้หญิงในศตวรรษที่ 20 (ค.ศ. 1940)

(ที่มา : สนุกดอทคอม, 2562)

การพัฒนาของแฟชั่นในแต่ละยุคสมัยมีความต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น การเมือง เศรษฐกิจ ภูมิอากาศ เป็นต้น ในศตวรรษที่ 20 แฟชั่นโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน ผู้หญิงสวมกระโปรงสั้นเป็นครั้งแรก และหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้หญิงต้องออกจากบ้านเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพ ดังนั้นเสื้อผ้าที่สวมใส่ย่อมเปลี่ยนไปเพื่อเอื้อประโยชน์ในผู้สวมใสมากขึ้น กางเกงจึงเป็นที่นิยมตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา แฟชั่นของโลกได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นสากล เพราะการติดต่อสื่อสารของโลก ตะวันตกและตะวันออกเป็นได้เปิดกว้างมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กัน แฟชั่นของโลกตะวันตกจึงเข้ามามีบทบาทกับโลกตะวันออก เช่น คนไทยทรงรังคี่ให้สวมหมวกหรือผู้หญิงไทยเลิกสวมโจงกะเบน เพื่อความเป็นสากล (ทรูปลูกปัญญา, 2555)

2. จุดกำเนิดของสถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมสร้างขึ้นโดยมือของมนุษย์ยุคดึกดำบรรพ์และเป็นความคิดสร้างสรรค์ในยุคเริ่มต้น ช่วงก่อสร้างในสมัยโบราณได้สร้างอนุสรณ์สถานที่น่าเกรงขาม ซึ่งท้าทายต่อการทำลายล้างของกาลเวลาด้วยเครื่องมือพื้นฐานและความมุ่งมั่นที่ไม่ลดละ หินแต่ละก้อนที่วางเรียงกันไม่เพียงแต่แสดงถึงความสำเร็จทางสถาปัตยกรรมเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงความเชื่อมโยงอันลึกซึ้งระหว่างมนุษยชาติและธรรมชาติอีกด้วย ทำให้มีแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาสืบต่อมาในการออกแบบสถาปัตยกรรม อนุสรณ์สถาน ประติมากรรม ไปจนถึงการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม หรือการพัฒนาที่ตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในช่วงเวลานั้น ๆ ในยุคที่สถาปัตยกรรมมีการปรับเปลี่ยนที่ชัดเจนคือยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมมีการออกแบบอาคารสูงมากยิ่งขึ้นถือเป็นยุคบุกเบิกด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย (Eastern Engineering Group, 2023)

ภาพที่ 2 อาคาร Home Insurance ปี 1885 ออกแบบโดยสถาปนิก
William Le Baron Jenney
(ที่มา : วิถีสถาปัตยกรรม, ม.ป.ป.)

การปฏิวัติอุตสาหกรรมยังปูทางไปสู่สถาปัตยกรรมแบบตีกระฟ้าและอาคารสูงระฟ้าเริ่มมีความเป็นไปได้จากการประดิษฐ์ลิฟต์และความก้าวหน้าในการก่อสร้างโครงเหล็ก สถาปนิกในชิคาโกจึงเป็นผู้ริเริ่มการออกแบบโครงสร้างอาคารสูงที่สร้างสรรค์ อาคาร Home Insurance ซึ่งสร้างเสร็จในปี 1885 และถือเป็นตีกระฟ้าแห่งแรกของโลก ปูทางไปสู่เส้นขอบฟ้าเมืองสมัยใหม่และการเติบโตในแนวตั้งของศูนย์กลางเมือง (Eastern Engineering Group, 2023)

3. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดสิ่งทอหุ้ม หรือ “Skin” ไม่ได้เป็นเพียงองค์ประกอบภายนอกที่ให้ความสวยงาม แต่ยังเป็นโครงสร้างที่สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม เช่นเดียวกับฟาซาดของอาคารที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ในขณะที่โครงสร้าง หรือ “Bone” คือแก่นหลักที่กำหนดรูปทรงของทั้งเสื้อผ้าและอาคาร สิ่งทอหุ้ม (Skin) เป็นมากกว่าพื้นผิวในสถาปัตยกรรมที่ไม่ใช่แค่ฟาซาด แต่เป็นองค์ประกอบที่สามารถโต้ตอบกับสภาพแวดล้อมอย่างอาคารที่ใช้ระบบฟาซาดปรับเปลี่ยนได้ตามแสงแดด ในแฟชั่นเราเห็นตัวอย่างได้จากชุดของ Chalayan ที่สามารถ

เปลี่ยนรูปร่างได้แบบไดนามิก ซึ่งโครงสร้าง (Bone) ไม่ใช่เพียงโครงสร้างแข็งที่อ ย่างแสดงให้เห็นว่าโครงสร้าง (Bone) ในแพชชั่นและสถาปัตยกรรมไม่ใช่แค่ แกนรับน้ำหนัก แต่เป็นโครงสร้างที่สามารถกำหนดการเคลื่อนไหว การใช้ Exoskeleton ในแพชชั่น หรือการออกแบบอาคารที่มีโครงสร้างแบบ Fluid Form ไม่ต้องพึ่งพาเส้นตรงและมุมฉาก (Brooke Hodge, 2006, p.11-15)

การพับจีบในแพชชั่น: พื้นผิวและโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงได้ ในวงการ แพชชั่น การพับจีบบีบบทบาทสำคัญในการสร้างพื้นผิวและโครงสร้างของเสื้อผ้า โดยไม่ต้องใช้วัสดุเสริม เช่น โครงลวดหรือกระดาดแข็ง เทคนิคนี้ช่วยให้เกิดมิติ ที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามการเคลื่อนไหวของร่างกาย (Jackson, 2015, p.54-59)

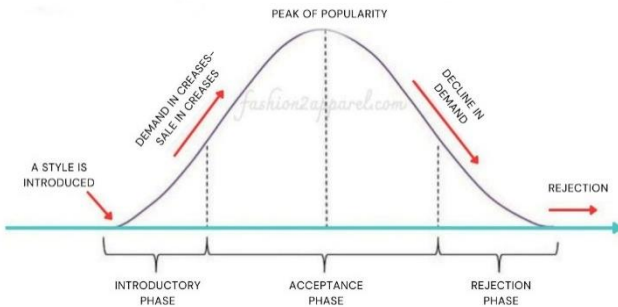
การพับจีบในสถาปัตยกรรม: โครงสร้างที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม การพับจีบไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในแพชชั่น แต่ยังถูกนำไปใช้ในสถาปัตยกรรม เพื่อสร้างโครงสร้างที่ปรับตัวได้ (Adaptive structures) และเปลือกอาคาร (Facade systems) ที่สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม (Jackson, 2015, p.54-59)

แพชชั่นและสถาปัตยกรรมไม่เพียงแต่เป็นสองสาขาที่แยกจากกัน แต่มีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งในการสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อัตลักษณ์ทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม ทั้งแพชชั่นและสถาปัตยกรรมสะท้อนภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ของสังคม ในแต่ละยุค การเลือกวัสดุและรูปทรง เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงทาง สังคมและการต่อสู้ทางอัตลักษณ์ นอกจากนี้แนวโน้มการร่วมมือระหว่างแพชชั่น และสถาปัตยกรรมยังเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ไม่จำกัดแค่การออกแบบชุด หรือพื้นที่ แต่ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและสถานที่ (Quinn, 2003, p.137-150)

4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

4.1 ทฤษฎีวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์แฟชั่น (Fashion Life Cycle Theory)

การเปลี่ยนแปลงแฟชั่นเรียกว่า วัฏจักรแฟชั่น ใช้เพื่ออธิบายกระบวนการที่แฟชั่นประเภทหนึ่งผ่านไป คือ ระยะเวลาที่เทรนด์แฟชั่นจะปรากฏขึ้นขึ้นสูงสุด และตกยุค ในช่วงแรกแฟชั่นได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค และเมื่อเวลาผ่านไป รสนิยมและความชอบของผู้บริโภคก็จะลดลง และแฟชั่นก็จะค่อย ๆ สูญเสียการยอมรับ แฟชั่นไม่สามารถอยู่รอดได้ทุกปี วัฏจักรแฟชั่นเริ่มต้นขึ้นเมื่อผู้ผลิตนำเสนอตัวอย่างวัสดุใหม่ พวกเขานำเสนอสี สัมผัสของผ้าและการออกแบบใหม่ แฟชั่นจะเคลื่อนผ่านระยะต่าง ๆ ตลอดวัฏจักรการดำรงอยู่ การยอมรับแฟชั่นมักเรียกว่าวัฏจักรแฟชั่นที่แสดงเป็นเส้นโค้งรูปประฆังที่มี 5 ระยะ

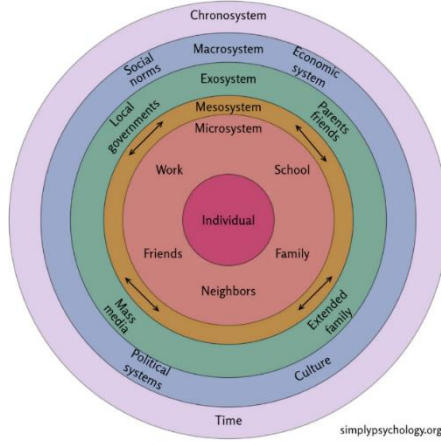

ภาพที่ 3 Stages of fashion cycle

(ที่มา : Rony, 2023)

4.2 ทฤษฎีระบบนิเวศของบรอนเฟนเบรเนอร์ (Ecological Systems Theory)

ทฤษฎีระบบนิเวศน์ของ Bronfenbrenner กำหนดว่าการพัฒนาของแต่ละบุคคลได้รับอิทธิพลจากระบบสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกันเป็นชุด ตั้งแต่สภาพแวดล้อมโดยรอบ เช่น ครอบครัว ไปจนถึงโครงสร้างทางสังคม โดยกว้าง เช่น วัฒนธรรม

ภาพที่ 4 Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory
(ที่มา : simplypsychology.org, 2025)

5. วิเคราะห์กรณีศึกษาแฟชั่นและสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคโมเดิร์น

กรณีศึกษาที่ได้หยิบยกมาเป็นตัวแทนของยุคโมเดิร์นในขอบเขตสิ่งทอหุ้มและโครงสร้าง โดยเกณฑ์การเลือกผลงานใช้รูปลักษณะของแบรนต์และนักออกแบบกับสถาปนิกที่มีผลงานเป็นที่รู้จักของผู้คนส่วนใหญ่ มีหัวข้อในการวิเคราะห์ ดังนี้ 1. สิ่งทอหุ้ม (Skin) 2. โครงสร้าง (Bone) 3. กระบวนการที่ทำให้เกิดรูปทรง (ด้านแฟชั่น) 4. ความเชื่อมโยงสิ่งทอหุ้มและโครงสร้าง (ด้านสถาปัตยกรรม) และ 5. ความหมาย

โดยข้อกำหนดในการวิเคราะห์นั้นเน้นทำความเข้าใจแฟชั่นและสถาปัตยกรรมผ่านขอบเขตสิ่งทอหุ้ม (Skin) กับโครงสร้าง (Bone) เพื่อศึกษาถึงผลลัพธ์ความคล้ายคลึงและความต่างตามวัตถุประสงค์ของบทความ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์กรณีศึกษาแฟชั่นยุคโมเดิร์น

แบรนด์	สิ่งทอหุ้ม (Skin)	โครงสร้าง (Bone)	กระบวนการที่ทำให้เกิดรูปทรง	ความหมาย
 <p>The Chanel Suit, 1920 (ที่มา : Boonmuang, 2022)</p>	ผ้าทวิต เนื้อผ้าทั้งตัว	ด้ายที่ทำการยึด ผ้าส่วนแขนและตัว เข้าด้วยกัน มีความยืดหยุ่น ของด้ายที่รับ แรงดึงกรณีสวมใส่	1. ไหล่เสื้อเกิดจาก การพับของผ้าทวิต บริเวณต้นแขนเป็น ทรงหัวไหล่ 2. เพิ่มความแข็ง ของปลายแขนเสื้อที่ ซ้อนทับผ้าสามชั้น และเย็บเป็นชั้นเดียว	การปลดปล่อยอิสระ ของผู้หญิงที่สามารถ สวมใส่ชุดกระโปรง เลยหัวเข่าลงมา แต่ไม่ถึงข้อเท้าได้ เพื่อความคล่องแคล่ว ในการเคลื่อนไหว
 <p>New Look Dior, 1947 (ที่มา : Chaimongkoltrakul, 2024)</p>	1. ผ้าทวิต เนื้อผ้าทั้งตัว (ช่วงบน) 2. ผ้าซิงเกิล เจอร์ซี ทำจาก ผ้าคอตตอน ดุดซับหรือ และระบาย อากาศได้ดี (ช่วงล่าง)	ด้ายที่ทำหน้าที่ ยึดชิ้นส่วนเนื้อผ้า หลากชั้นเข้าด้วยกัน	1. ไหล่เสื้อเกิดจาก การพับของผ้าทวิต บริเวณต้นแขนเป็น ทรงหัวไหล่ 2. เข้าเย็บและ ตรึงผ้าให้เข้ากับ สัดส่วนผู้สวมใส่	ความเรียบหรู แสดงถึง ฐานะของชนชั้นสูง เสริมความคล่องตัว สามารถใส่ได้ทุก สถานการณ์
 <p>Le Smoking Yves Saint Laurent, 1966 (ที่มา : lemillindia, 2021)</p>	ผ้าลินิน	ด้ายที่ทำหน้าที่ ยึดชิ้นส่วน เนื้อผ้าหลากชั้น เข้าด้วยกัน สามารถทนต่อ แรงดึงหรือ ความยืดของผ้า ได้เป็นอย่างดี	1. ไหล่เสื้อเกิดจาก การพับของผ้าทวิต บริเวณต้นแขนเป็น ทรงหัวไหล่ 2. เพิ่มความแข็ง ของปลายแขนเสื้อ ที่ซ้อนทับผ้าสามชั้น และเย็บเป็นชั้นเดียว	เป็นการปฏิวัติแฟชั่น สำหรับผู้หญิง โดยนำเสนอ ความเป็นอันดรอจีนิ (Androgynous) และความสง่างาม เปิดโอกาสให้ผู้หญิง สามารถสวมใส่เสื้อผ้า ที่เคยถูกจำกัดไว้ สำหรับผู้ชายเท่านั้น

(ที่มา : สุพัชชานันท์ ชาญพิฑูร, 2568)

ข้อสังเกตตารางที่ 1 การวิเคราะห์กรณีศึกษาแฟชั่นยุคโมเดิร์น แฟชั่น มีกระบวนการที่ทำให้เกิดรูปทรงผ่านการเย็บ การพับ การจับจีบของสิ่งทอหุ้ม (Skin) เป็นการเพิ่มความแข็งแรงและมิติที่แปลกใหม่ให้กับชุด จากกระบวนการดังกล่าวทำให้แฟชั่นในยุคโมเดิร์นมีความเรียบง่าย แต่ยังคงความสวยงาม หูหรร่า อีกทั้งผู้สวมใส่ยังคงเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่วเหมาะสมกับการใช้ชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาสถาปัตยกรรมยุคโมเดิร์น

อาคาร	สิ่งทอหุ้ม (Skin)	โครงสร้าง (Bone)	ความเชื่อมโยง สิ่งทอหุ้ม และโครงสร้าง	ความหมาย
 <p>Looshaus Architecture by Adolf Loos, 1911 (ที่มา : Thomas Ledl, 2019)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ผนังคอนกรีตเสริมเหล็ก กระเบื้องหลังคา 	<ol style="list-style-type: none"> เสา คาน โครงสร้างหลังคา 	<p>สิ่งทอหุ้มทำหน้าที่โอบล้อมโครงสร้างไว้ในขณะเดียวกัน โครงสร้างก็ช่วยเป็นที่ยึดของผนังและรับน้ำหนัก</p>	<p>ต่อต้านการประดับ ตกแต่งผิวหน้า อาคารด้วยลวดลาย ฟุ่มเฟือย โดยเชิดชู คติความงามแบบใหม่และสถาปัตยกรรมในยุโรปและอเมริกา ทั้งยังสะท้อนวิถีชีวิตของสังคมที่เน้นการก้าวไปสู่ยุคใหม่</p>
 <p>Villa Savoye Architecture by Le Corbusier, 1928 (ที่มา : Bunrueang, 2019)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ผนังคอนกรีตเสริมเหล็ก กระจกใสแนวอนรอบอาคาร 	<ol style="list-style-type: none"> เสา คาน 	<p>สิ่งทอหุ้มได้ทำการโอบล้อมโครงสร้างไว้ แต่ผนังของอาคารนั้นมีความเป็นอิสระ สามารถโค้งมนได้อย่างที่สถาปนิกต้องการ</p>	<p>เน้นการใช้งานเป็นหลักในการออกแบบใช้วัสดุแท้โดยไม่ตกแต่งใด ๆ เป็นต้นแบบบ้านหลังแรกที่สร้างแบบล้าสมัย</p>

อาคาร	สิ่งห่อหุ้ม (Skin)	โครงสร้าง (Bone)	ความเชื่อมโยง สิ่งห่อหุ้ม และโครงสร้าง	ความหมาย
 <p>Bauhaus Architecture by Walter Gropius, 1933 (ที่มา : Dsignsomething, 2019)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ผนังคอนกรีตเสริมเหล็ก กระจกใสใช้เป็นผนัง 	<ol style="list-style-type: none"> เสา คาน 	กระจกถือเป็นวัสดุของสิ่งห่อหุ้มทำหน้าที่เป็นผนังของอาคารยื่นออกมาเป็นอิสระจากโครงสร้าง แต่โครงสร้างก็ยังคงทำหน้าที่รับน้ำหนัก	อาคารมีรูปลักษณะเรียบง่ายและมีรูปแบบตรงไปตรงมา แต่ก็ไม่แข็งกระด้างจนเกินไปนัก เพราะมีการนำแสงธรรมชาติรวมทั้งนำศาสตร์ศิลปะด้านอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

(ที่มา : สุขพัชชานันท์ ชาญพิฑูร, 2568)

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์กรณีศึกษาสถาปัตยกรรมยุคโมเดิร์น ข้อสังเกตของสถาปัตยกรรมยุคโมเดิร์นมีความเรียบง่าย ตอบสนองอย่างชัดเจนกับการใช้งานมากกว่าการประดับตกแต่งผนังอาคาร หรือสิ่งห่อหุ้ม (Skin) จนเกิดเป็นเอกลักษณ์ในยุคโมเดิร์นและความล้ำสมัยของเทคโนโลยีในการก่อสร้างสถาปนิกออกแบบโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในแต่ละภูมิภาค

5. ความคล้ายคลึงและความต่างของแฟชั่นกับสถาปัตยกรรม

ความคล้ายคลึงแฟชั่นและสถาปัตยกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างเรียบง่าย ทั้งสองแขนงต่างก็ต้องการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งสิ้น แฟชั่นมอบเสื้อผ้าให้ผู้คนได้สวมใส่ สถาปัตยกรรมมอบอาคารให้ผู้คนได้พักอาศัย หรือทำหน้าที่ในบทบาทอื่น ๆ ทั้งแฟชั่นและสถาปัตยกรรมเมื่อสิ้นสุดหลังสงครามโลกทั้งสองครั้งทำให้หนักออกแบบของทั้งสองแขนงเริ่มแนวคิดในการอยากก้าวเข้าสู่การออกแบบที่ล้ำสมัย มีความเรียบง่าย ผู้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ และสะท้อนวิถีชีวิตทางสังคม จนเกิดชุดที่เป็นที่นิยมในหมู่คนทั่วไปอย่าง The Chanel Suit ในปี 1920 ชุดมีความเรียบง่ายใส่ได้ใน

หลากหลายสถานการณ์ หรืออาคารด้านสถาปัตยกรรมในยุคโมเดิร์นก็เช่นเดียวกัน

ซึ่งความต่างของทั้งแพชั่นและสถาปัตยกรรม คือ การแยกตัวของสิ่งห่อหุ้ม (Skin) และโครงสร้าง (Bone) ออกจากกัน ด้านสถาปัตยกรรมสามารถทำได้ เช่น อาคาร Bauhaus ทำหน้าที่เป็นอาคารสำหรับการเรียนการสอนของมนุษย์ และยังแสดงถึงความเป็นอิสระในการออกแบบกับเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยอย่างผนังแต่ละด้านเป็นกระจกทั้งอาคาร โดยสถาปนิก Walter Gropius ต้องการให้แสงแดดจากธรรมชาติส่องเข้าถึงพื้นที่ด้านในตัวอาคารเหมาะกับการใช้งานที่ใช้ในการเรียนการสอนของนักเรียนและอาจารย์ตามสภาพอากาศภูมิทัศน์นั้น ๆ ส่วนด้านแพชั่นไม่สามารถแยกสิ่งห่อหุ้ม (Skin) ออกจากโครงสร้าง (Bone) อย่างเป็นอิสระได้ แต่โครงสร้าง (Bone) สามารถซ่อนอยู่ในสิ่งห่อหุ้ม (Skin) ได้เพื่อความสวยงามของชุดที่สวมใส่จึงนำตะเข็บที่เย็บสิ่งห่อหุ้ม (Skin) หรือผ้าหลายชั้นเป็นชุดเดี่ยวไว้ด้านในของชุด ทำให้ด้านนอกที่เรามองเห็นกันทั่วไปไม่เห็นตะเข็บการเย็บนั่นเอง

สรุปและอภิปรายผล

ความหมายของแพชั่น คือ สมัยนิยมหรือวิธีการที่นิยมกันทั่วไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง แพชั่นมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากกว่าสถาปัตยกรรมเป็นอย่างมากขึ้นอยู่กับค่านิยม สังคม วัฒนธรรม

ความหมายสถาปัตยกรรม คือ การออกแบบสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ทั้งสิ่งก่อสร้างที่คนทั่วไปอยู่อาศัยได้และสิ่งก่อสร้างที่คนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ สะท้อนการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในยุคสมัยนั้น ๆ

ในความเห็นของผู้วิจัยการเปรียบเทียบแพชั่นและสถาปัตยกรรมยุคโมเดิร์นผ่านขอบเขตสิ่งห่อหุ้มและโครงสร้าง จากตารางวิเคราะห์ทั้งสองนั้น จะเห็นได้ว่า นักออกแบบทั้งสองแขนงมีแนวคิดที่คล้ายคลึงกันโดยมุ่งเน้นการใช้งานมากกว่าการประดับตกแต่งภายนอกผลงาน เรียกได้ว่าสงครามโลกสองครั้งมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วไปเป็นอย่างมาก ทำให้ให้นักออกแบบและสถาปนิกมีแนวคิดการนำเสนอผลงานในรูปแบบใหม่

เป็นความท้าทายกับการเปลี่ยนแปลง เช่น การออกแบบเสื้อผ้าของ Dior ที่เปิดตัวว่า New Look เมื่อปี 1947 ที่ความเรียบหรู แสดงถึงฐานะของชนชั้นสูง เป็นการนำเทคนิคกระบวนการพับ การจับจีบมาใช้ช่วงหัวไหล่แทนการประดับตกแต่งจากอัญมณี และความเรียบง่ายของอาคาร Looshaus ที่ออกแบบโดยสถาปนิก Adolf Loos สร้างขึ้นเมื่อปี 1911 มีแนวคิดต่อต้านการประดับตกแต่งผนัง หรือสิ่งทอหุ้ม (Skin) อาคารด้วยลวดลายฟุ่มเฟือย Adolf Loos เชิดชูคติความงามแบบใหม่และสะท้อนวิถีชีวิตของสังคมที่ก้าวไปสู่ยุคใหม่หรือที่เราเรียกกันว่ายุคโมเดิร์นนั่นเอง

ในเวลาต่อมาเมื่อเทคโนโลยีเริ่มมีความก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้สถาปนิกหรือนักออกแบบทางสถาปัตยกรรมเริ่มมีการรังสรรค์ผลงานที่ท้าทายต่อแรงโน้มถ่วงและเทคโนโลยียิ่งขึ้น โดยอาคาร Villa Savoye ที่ออกแบบโดย Le Corbusier เมื่อปี 1928 ผนังอาคารหรือสิ่งทอหุ้ม (Skin) มีการแยกตัวออกจากโครงสร้าง (Bone) ได้อย่างอิสระอย่างผนังโค้งทั้งด้านในและด้านนอกอาคารที่พักอาศัยแห่งนี้ ซึ่งต่างจากแฟชั่นโดยสิ้นเชิง แฟชั่นนั้นเนื้อผ้าหรือสิ่งทอหุ้ม (Skin) ไม่สามารถแยกออกจากเส้นด้าย หรือโครงสร้าง (Bone) ได้ ซึ่งโครงสร้าง (Bone) ยังคงทำหน้าที่คอยึดสิ่งทอหุ้ม (Skin) หลายชั้นไว้ด้วยกัน จนเกิดเป็นชุดหนึ่งชุดไว้สวมใส่อย่างชุด Le Smoking ของแบรนด์ Yves Saint Laurent เมื่อปี 1966 เป็นชุดทักซิโด้สำหรับผู้หญิงที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงสามารถสวมใส่เสื้อผ้าที่เคยถูกจำกัดไว้สำหรับผู้ชายเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- ทรูปlookปัญญา. (2555). ความหมายของแพชั่น. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2568. จาก <https://www.truelookpanya.com/blogdiary/12643>
- วิกิสถาปัตยกรรม. (ม.ป.ป.). อาคาร Home Insurance ปี 1885 ออกแบบโดยสถาปนิก William Le Baron Jenney [รูปภาพ]. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2568. จาก <https://en.wikiarquitectura.com/building/home-insurance-building/>
- สนุกดอทคอม. (2562). แพชั่นผู้หญิงในศตวรรษที่ 20 (ค.ศ. 1940) [รูปภาพ]. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2568. จาก <https://www.sanook.com/women/152473/>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. ผู้แต่ง.
- สุขพัชชานันท์ ชาญพิฑูร. (2568). การวิเคราะห์กรณีศึกษาแฟชั่นยุคโมเดิร์น [ตาราง]. มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.
- _____. (2568). การวิเคราะห์กรณีศึกษาสถาปัตยกรรมยุคโมเดิร์น [ตาราง]. มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.
- เหมรัมย์ฉวี ฉิมฉวี และจิรัชศักดิ์ เกื้อสมบัติ. (2563). การประชุมวิชาการระดับชาติ “สถาปัตยกรรมกระบวนทัศน์” พ.ศ. 2563. ใน อิทธิพลที่ส่งผลต่อกันของแนวคิดในการออกแบบแฟชั่น และสถาปัตยกรรม. มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.
- Boonmuang, J. (2022). *The Chanel Suit, 1920* [Picture]. Retrieved Feb. 23, 2025. from <http://lofficielthailand.com/2022/08/coco-chanel-revolutionized-fashion/>
- Bunrueang, M. (2019). Villa Savoye Architecture by Le Corbusier, 1928 [picture]. Retrieved Feb. 22, 2025. from <https://readthecloud.co/la-villa-savoye/>

- Brooke Hodge. (2006). *Skin+Bones parallel practices in fashion and architecture*. The Museum of Contemporary Art.
- Chaimongkoltrakul, J. (2024). *New Look Dior, 1947* [Picture]. Retrieved Feb. 23, 2025. from <http://lofficielthailand.com/2024/11/lof-rewind-dior-new-look-spring-1947/>
- Dsignsomething. (2019). *Bauhaus Architecture by Walter Gropius, 1933* [picture]. Retrieved Feb. 22, 2025. from <https://dsignsomething.com/2019/07/26/walter-gropius-ผู้ริเริ่ม-bauhaus-และจุดประะ/>
- Eastern Engineering Group. (2023). *From Pyramids to Skyscrapers: A Historical Exploration of Architectural Evolution*. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2568. จาก <https://www.easternengineeringgroup.com/from-pyramids-to-skyscrapers-a-historical-exploration-of-architectural-evolution/>
- Jackson, P. (2015). *Complete Pleats: Pleating Techniques for fashion, architecture and design*. Laurence King Publishing Ltd.
- Lemillindia. (2021). *Le Smoking Yves Saint Laurent, 1966* [picture]. Retrieved Feb. 22, 2025. from <https://lemillindia.com/blogs/journal/wardrobe-hero-saint-laurent-jacket>
- Quinn, B. (2003). *The Fashion of Architecture*. Oxford International Publishers Ltd.
- Rony, (2023). *Stages of fashion cycle* [Picture]. Retrieved Feb. 23, 2025. from <https://fashion2apparel.com/what-is-fashion-cycle-stages-of-fashion-cycle/>
- Simplypsychology.org. (2025). *Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory* [picture]. Retrieved Feb. 22, 2025. from <https://www.simplypsychology.org/bronfenbrenner.html>

Thomas Ledl. (2019). *Looshaus Architecture by Adolf Loos, 1911* [picture]. Retrieved Feb. 22, 2025. from <https://room.baanlaesuan.com/143638/design/modern-movement>